

[Poul Dām.]

de ansattes indflydelse i virksomhederne lovfæstes, og går herefter over til næste sag på dagsordenen.

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Ivar Nørgaard: Også jeg vil gerne takke handelsministeren for redegørelsen. Den var nøgtern og sober. Den redegjorde for en række af de foranstaltninger, som man gennem tiden har iværksat til støtte for dansk erhvervsliv, nogle gange med de konservatives støtte, nogle gange mod de konservatives stemmer. Men den var også et meget godt eksempel på — trods de liberale forsikringer — at en konservativ minister vel i reglen accepterer, hvad der er gennemført, selv med konservativ modstand, og derefter forsvarer det, men er meget utilbøjelig til selv at tage initiativ til nye og nødvendige foranstaltninger — for selv om talen var nøgtern og sober, var den hverken i form eller indhold sprudlende af ideer eller perspektiver.

Handelsministeren har ret i, at det i et samfund med fuld beskæftigelse og økonomisk vækst må være sådan, at der nedlægges virksomheder. Det må også accepteres, at et lille land som Danmark får udenlandsk kapital så langt inden for grænserne, at udenlandske kapitalejere opkøber danske virksomheder. Men i det seneste års tid er antallet af konkurser og af udenlandske investeringer steget meget kraftigt. Spørgsmålet er nu: er denne udvikling begyndelsen til en videreudvikling, hvor flere virksomheder går konkurs, og hvor endnu mere udenlandsk kapital bruges til opkøb af danske virksomheder, eller er vi inde i en overgangsperiode, som i løbet af relativt kort tid er overstået? Det er noget, vi bør analysere. Det fremgik ikke af handelsministerens redegørelse, om regeringen havde analyseret denne situation og var kommet til nogen konklusion, men man må jo stille sig selv og hinanden det spørgsmål: hvad er årsagen til, at så relativt mange virksomheder er gået ned det sidste års tid, og

hvad er årsagen til, at store danske virksomheder bliver solgt til udenlandske ejere?

Handelsministeren fremhævede, at det betød overordentlig meget, hvordan vores konkurrenceevne og effektivitet var, og at vi kom i vanskeligheder, hvis vi ikke fulgte med i udviklingen. Der må man vistnok sige, at både den B & W-undersøgelse, vi nu har set, den tidligere B & W-undersøgelse, vi har set og hørt resultater af, og den boligundersøgelse, vi har set og hørt resultater af, har afsløret, at der mangler en hel del herhjemme, for at man kan sige, at vi på alle punkter driver vore virksomheder rationelt. Der blev i disse undersøgelser påpeget væsentlige mangler, og det er givet, at vi på dette felt kunne iværksætte et særdeles frugtbart samarbejde mellem de ansatte og ejerne og også mellem de ansatte, ejerne og samfundet for at fremme rationaliseringsbestrebelse.

Man kan uden vanskelighed konstatere, at kreditknapheden i dag er en væsentlig årsag til, at virksomhederne har vanskeligheder. Man kan spørge, om der dog ikke kunne gøres noget, som lettede disse stramme vilkår enten generelt eller for de virksomheder, man navnlig ønskede at fremme. Vi har fra socialdemokratisk side gentagne gange fremhævet, at den meget stramme kreditpolitik med den ekstraordinære, kriseagtigt høje rente for det første ikke virkede efter sin hensigt, idet den ikke medførte, at betalingsbalancen blev forbedret, og for det andet var en direkte skadelig foranstaltning, fordi den for det første øgede huslejeniveauet urimeligt og for det andet skabte omkostningsstigninger i konkurrenceerhvervene, som kunne være undgået.

Regeringen har været meget tøvende over for vore forslag. Hvad angår selve diskontoen, kan regeringen jo henvise til, at det ikke er dens sag, men Nationalbankens. Ikke desto mindre er det et væsentligt politisk anliggende, hvordan rentefoden er, og vi kender da i hvert fald fra vores regeringstid den praksis, der anvendes, når Nationalbanken træffer beslutninger om diskontoens højde. Den består i, at man taler med regeringen. Jeg ved ikke, hvad man har sagt, da Nationalbank og regering sidst talte sammen. Jeg synes nok, at noget kunne tyde på, at det er Nationalbanken,